FÆRDER KOMMUNE
– med vind i seilene

JournalpostID: 26/61560
Arkiv:

Saksbehandler: Linn Therese Bekken
Telefon:
Økonomi

Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2027-2030, budsjett 2027

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	16.11.2026	052/26
Eldreråd	16.11.2026	051/26
Rådgivende utvalg for klima og miljø	16.11.2026	083/26
Rådgivende utvalg for inkludering	16.11.2026	039/26
Ungdomsråd	16.11.2026	056/26
Hovedutvalg for helse, sosial og frivillighet	17.11.2026	034/26
Hovedutvalg for oppvekst, kultur og levekår	18.11.2026	046/26
Hovedutvalg for plan, teknikk og miljø	18.11.2026	178/26
Partssammensatt utvalg	25.11.2026	037/26
Formannskap	25.11.2026	162/26
Kommunestyret		

Kommunedirektørens innstilling

Innstilling for rådene:

1. Saken tas til orientering

Innstilling for utvalgene:

1. Saken tas til orientering
2. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2027-2030, økonomiplan 2027-2030 og årsbudsjett 2027 for hovedutvalgets virksomhetsområde vedtas.

Innstilling for formannskap og kommunestyre:

Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2027-2030, økonomiplan 2027-2030 og årsbudsjett 2027 for Færder kommune vedtas.

1. Netto driftsrammer fastsettes i henhold til økonomisk bevilgningsoversikt §5-4 del 1 og §5-4 del 2 for områdene
   a. Felles finans
   b. Kommunedirektør og stab
   c. Oppvekst
   d. Helse og sosial
   e. Samfunnsutvikling

f. Organisasjon, styring og utvikling
g. Kirkelig fellesråd

2. Forslag til investeringsrammer 2027-2030 iht. oversikt investeringsrammer 2027-2030 i kapittel for investeringer, vedtas for områdene
   a. Felles finans
   b. Kommunedirektør og stab
   c. Oppvekst
   d. Helse og sosial
   e. Samfunnsutvikling
   f. Organisasjon, styring og utvikling
   g. Kirkelig fellesråd
   h. Gebyrområder
3. Samlede investeringsrammer gjengitt i økonomisk oversikt investering §5-5 del 1 og §5-5 del 2 som inkluderer salg av eiendom og rammer for videreutlån vedtas.
4. Det tas i 2027 opp lån til finansiering av investeringer med kr 246 918 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i investeringsrammeoversikt 2027-2030. Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.
5. Låneopptak på 30 mill. kr i Husbanken til videreutlån/startlån i 2027, vedtas. Låneopptaket gjøres med 35 års nedbetalingstid til Husbanken og en avdragsfri periode på ett år.
6. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele avsatte midler til årets lønnsoppgjør til det enkelte virksomhetsområde/virksomhet når effekten av lønnsforhandlingene for 2027 er kjent. Foreslått lønnsoppgjørspott til fordeling for 2027 utgjør 65 mill. kr.
7. Budsjettrammen til Kontrollutvalget for kontrollarbeid fastsettes til kr 1 882 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester i 2027.
8. Kommunedirektøren gis fullmakt til å selge følgende eiendommer i 2027 i tråd med vedtaket i sak 113/25 til kommunestyret:
   a. *Kirkeveien 401*
   b. *Grevik hytteområde - 2 tomter*
   c. *Østveien 303*
   d. *Dueveien 24*
   e. *6 leiligheter i Mathilde Henriksens vei selges når tjenesten har flyttet inn i nye lokaler.*
9. Skatt på inntekt og formue, skattøret, fastsettes etter høyeste sats.
10. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for 2027 vedtas i tråd med gebyrliste for 2027.
11. Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kommunens gebyroversikt fastsettes av kommunedirektøren med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning eller markedspris.
12. Gebyrregulativ 2027 for byggesak og reguleringsplan, oppmåling og eierseksjonering for Færder kommune vedtas.
13. Nye satser for gebyrer, avgifter og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 01.01.27 dersom ikke annet er fastsatt.
14. Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas etter innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF i sak 32/26 og de satser som er gitt i saksutredningen.

Innkomne forslag:

Protokolltilførsel fra KrF, MDG, Felleslista og AP, foreslått av Jon Sanness Andersen, Arbeiderpartiet

Opposisjonen i Færder erkjenner kommunens vanskelige økonomiske situasjon. Vi godtar derfor i utgangspunktet kommunedirektørens forslag og legger ikke inn noen endringer i talldelen i formannskapet.

Vi har et ønske om å komme frem til en bred enighet slik vi klarte med 2026 budsjettet og håper posisjonen også er interessert i det.

Noen tanker om ytterligere reduksjoner/inntektsøkninger:

- Reduksjon av en del av en stilling, eller en stilling på Kommunikasjonsavdelingen

Noen tanker om kutt vi ønsker å reversere

- Kuttet på Fritid Færder
- Bevilgningen til Papirhuset
- 75 000 til Svensrødtunet

Vi har alltid vært positive til prosjektet Maier arena, og er åpne for diskusjoner rundt tilskudd.

Vi vil komme tilbake til konkrete tall i kommunestyret. Forhåpentligvis blir det landet et Statsbudsjett som gjør at vi kan reversere noen av kuttene som ligger inne i kommunedirektørens forslag, men vi støtter også logikken om at en del av en eventuell ekstrabevilgning bør settes på fond.

Protokolltilførsel fra Felleslista – budsjett 2027, foreslått av Robert Ibsen Voith, Felleslista Rødt/Sosialistisk Venstreparti

Felleslista erkjenner at handlingsrommet i handlings- og økonomiplanen med budsjett for 2027 er svært begrenset.

Vi er likevel bekymret for de omfattende nedskjæringene innen oppvekst og helse, der viktige forebyggende funksjoner foreslås betydelig redusert. Dette rammer flere av tiltakene på de nederste trinnene i Færdertrappa og kan på sikt føre til økt behov for mer omfattende og kostnadskrevende tjenester.

Vi vil særlig trekke frem støttefunksjoner i grunnskolen, med assistenter som bidrar til å ivareta elever med behov for ekstra oppfølging og tilrettelegging i mindre grupper, miljøveiledere i ungdomsskolen som bidrar til å forebygge utenforskap, skolefravær og rusproblematikk, samt jordmor- og helsesykepleiertjenester som ivaretar gravide, nyfødte og småbarnsfamilier.

Dette er noen av de funksjonsområdene Felleslista ønsker å prioritere og styrke.

Felleslista vil frem mot kommunestyrets budsjettbehandling arbeide for alternative prioriteringer som i større grad ivaretar kommunens forebyggende arbeid og tidlige innsats.

Eiendomsskatt, foreslått av Cathrine Palm Spange, Miljøpartiet De Grønne

MDG vil legge inn en planlegging av eiendomsskatt med høyest mulig grunnfradrag i årene 2028 til 2031 for å sikre kommunens økonomi i henhold til Færder 2030.

Dette vil måtte utredes i 2027

Høyres primærforslag, foreslått av Gunstein Sundene, Høyre

Driftstiltak	Økt utgift (+) Red. utgift eller inntekt (-	Kommentar
Ikke innføre P-avgift på Lilleskagen & Fjærholmen	600	
Ikke redusere sesongarbeidere utedrift	636	
Redusere kutt i skolen	6 629	Saldering for å oppnå Sum=0. Viktig for H å redusere flate kutt ut mot barn og unge og samtidig følge målsettingen i Færder 2030.
Fjerne reduksjonen på 0,2 stilling Fritid Færder	160	Anslått til 20 % av 800
Pilot oppvekstsenter Brattås og Lindhøy fra 1.8.	-300	Årseffekt for Brattås alene er beregnet til -300 - -700 avhengig av valgt modell i piloten
Sammenslåing av Torød og Oserød skole (fra 1.8.)	-2 000	Årsvirkning 4,8 MNOK
Avslutte proaktiv avdekking av stengsler i strandsonen	-546	
Avvikle egen stilling klimarådgiving	-1 029	
Nav – økt innsats for overgang til arbeid, arbeidsavklaringspenger (AAP) eller statlige ytelser	-1 000	1 MNOK i ny stilling -2 MNOK i reduserte kommunale ytelser
Reduksjon i overføring til kirkelig fellesråd	-1 000	
Reduksjon fra 39 til 33 repr, i kommunestyret og fra 11 til 9 i fs. + hovedutv.	-530	
Fjerne ekstra utgift til bopliktoppfølging på Nøtterøy	-1 000	
Videreføre støtten til Papirhuset	100	
Rus & psykiatri: Videreføre tiltaksutgifter og tilskudd til Evangeliesenterets oppsøkende tjeneste	280	
Ytterligere reduksjon i flyktningetjenesten	-1 000	Antall nye flyktninger er sterkt redusert
Sum	**0**	
Investeringstiltak		
Utsatt investering massehåndtering Lofterød	-400	Den totale investeringen er på 24,1 MNOK, dvs. bare en liten del i 2027
Maier Arena	2 500	Gir ubetydelige konsekvenser for drift i 2027 (utbetaling sent på året)

Forslag fra Frp, foreslått av Anders Mathisen, Fremskrittspartiet

Forslag fra FrP:

Tiltak - Økning	Beløp
Ikke parkeringsavgift Fjærholmen og lilleskagen	600000
Drifttilskudd Stifelsen Svendsrødtunet	75000
Sesongarbeidere utedrift	638000
Sum økning	**1313000**

Tiltak - Reduksjoner	Beløp
Avslutte prosjekt Ferdselshindringer	-527000
Klimarådgiver	-1029000
Reduksjon kommunedirektør og fellestjenester	-1100000
Reduksjon samfunnsutvikling	-1100000
Bopliktoppfølging	-1000000
Reduksjon kirkelig fellesråd	-1000000
Sum reduksjoner	**-5756000**

Investering	Beløp	Inndekning (Disp. Fond)
Maier Arena	2500000	-2500000

Forslag fra Venstre, foreslått av Runar Bekkhus, Venstre

Arbeidsdokument
Forslag til endringer i kommunedirektørens budsjettforslag for 2027

Jf. https://pub.framsikt.net/2027/f%C3%A6rder/bm-2027-kommuneplanens_handlingsdel_2027-2030_test#/home
Pdf-versjon: https://faerder.kommune.no/_f/p1/i4c2b1b8d-af14-4dc4-85d1-d2fe05b10bf2/kommuneplanens-handlingsdel-og-okonomiplan-202

Venstres forslag til formannskap

Driftstiltak	Økt utgift (+) Red. utgift eller inntekt (-)	Kommentar
Ikke innføre P-avgift på Lilleskagen & Fjærholmen	600	
Innføre P-avgift ved alle kommunale formålsbygg	-2 500	Avgiftsbelagt fra 08:00 til 16:00 på virkedager Ca. beløp
Ikke redusere sesongarbeidere utedrift	636	
Redusere kutt i skolen	5 250	
Sammenslåing av Torød og Oserød skole (fra 1.8.)	-2 000	Årsvirkning 4,8 MNOK
Pilot oppvekstsenter Brattås og Lindhøy fra 1.8.	-300	Årseffekt for Brattås
Fjerne reduksjonen på 0,2 stilling Fritid Færder	200	
Nav – økt innsats for overgang til statlige ytelser	-1 000	1 MNOK til ny stilling
Reduksjon i overføring til kirkelig fellesråd	-500	
Avvikle boplikten	-1 000	
Videreføre støtten til Papirhuset	100	
Rus & psykiatri: Videreføre tiltaksutgifter og tilskudd til Evangeliesenteret	280	
Sum	-234	
Investeringstiltak		
Utsatt investering massehåndtering Lofterød	-400	

Posisjon fellesforslag, foreslått av Gunstein Sundene, Høyre

Arbeidsdokument
Forslag til endringer i kommunedirektørens budsjettforslag for 2027

Jf. https://pub.framsikt.net/2027/f%C3%A6rder/bm-2027-kommuneplanens_handlingsdel_2027-2030_test#/home
Pdf-versjon: https://faerder.kommune.no/_f/p1/i4c2b1b8d-af14-4dc4-85d1-d2fe05b10bf2/kommuneplanens-handlingsdel-og-okonomiplan-2027-2030.pdf
Grønn markering er det avklart enighet om. Gul markering trenger ytterligere avklaring i noen av partiene
Flere endringsforslag vil bli fremmet i løpet av morgendagen (25.11.)

Posisjonen i formannskapet – fellesforslag

Driftstiltak	Økt utgift (+) Red. utgift eller inntekt (-)	Kommentar
Ikke innføre P-avgift på Lilleskagen & Fjærholmen	600	
Ikke redusere sesongarbeidere utedrift	636	
Avslutte proaktiv jakt på stengsler i strandsonen	-546	
Nav – økt innsats for overgang til statlige ytelser	-1000	1 MNOK i ny stilling -2 MNOK i reduserte kommunale ytelser
Reduksjon i overføring til kirkelig fellesråd	-1000	
Videreføre støtten til Papirhuset	100	
Rus & psykiatri: Videreføre tiltaksutgifter og tilskudd til Evangeliesenteret	280	
Sum	-930	**Sum <= 0 er et overordnet standpunkt**
Investeringstiltak		
Utsatt investering massehåndtering Lofterød	-400	
Maier arena	2500	Utbetaling vil komme etter 2027?

Vedtak som innstilling fra Eldreråd, 16.11.2026
Saken tas til orientering

Vedtak som innstilling fra Råd for personer med funksjonsnedsettelse, 16.11.2026
Tatt til orientering

Uttalelse: Rådet uttrykker bekymring for konsekvensene de stramme budsjettrammene kan få for habiliterings- og rehabiliteringstilbudet, og for de framtidige kostnadene som kan oppstå dersom tidlig innsats reduseres.

Vedtak som innstilling fra Rådgivende utvalg for klima og miljø, 16.11.2026
Rådgivende utvalg for klima og miljø oppfordrer til å vurdere sirkulære løsninger og ombruk med sikte på å redusere kommunens kostnader i både drift og investeringsprosjekter. Saken tas for øvrig til orientering.

Vedtak som innstilling fra Rådgivende utvalg for inkludering, 16.11.2026
Saken tas til orientering.

Rådgivende utvalg for inkludering har følgende uttalelse:

Rådgivende utvalg for inkludering ser med bekymring på at det skal kuttes i skole og barnehage.

Vedtak som innstilling fra Ungdomsråd, 16.11.2026
Saken tas til orientering.

Ungdomsrådet har følgende uttalelse:

Ungdomsrådet er enig i kommunedirektørens innstilling om at saken tas til orientering, men samtidig ber VI kommunen være særlig oppmerksom på konsekvensene av innsparingene for barn og unge, og sikre at forebyggende tjenester, skolemiljø og fritidstilbud fortsatt har tilstrekkelige ressurser. Vi mener det er viktig å se på tiltak som allerede fungerer dårlig og at man ikke gjør dem dårligere bare fordi man ser at det må tilføyes kutt i budsjettet for 2027.

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalg for helse, sosial og frivillighet, 17.11.2026
1. Saken tas til orientering
2. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2027-2030, økonomiplan 2027-2030 og årsbudsjett 2027 for hovedutvalgets virksomhetsområde vedtas.

Hovedutvalget ber administrasjonen vurdere om eksisterende tjenester i tilknytning til Sjølyst, friskliv og mestring bør samles, koordineres og tilbys under en felles paraply i form av et eget helsesenter for eldre lokalisert til både Tjøme og Nøtterøy. Andre kommuner, som Lier i Buskerud mener de har svært god nytte av et slikt lavterskel tilbud i sitt forebyggende helsearbeid.

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalg for oppvekst, kultur og levekår, 18.11.2026
1. Saken tas til orientering
2. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2027-2030, økonomiplan 2027-2030 og årsbudsjett 2027 for hovedutvalgets virksomhetsområde vedtas

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalg for plan, teknikk og miljø, 18.11.2026
1. Saken tas til orientering
2. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2027-2030, økonomiplan 2027-2030 og årsbudsjett 2027 for hovedutvalgets virksomhetsområde vedtas.

Vedtak som innstilling fra Partssammensatt utvalg, 25.11.2026
Tatt til orientering.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse 16.11.2026:

Behandling:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Uttalelse: Rådet uttrykker bekymring for konsekvensene de stramme budsjettrammene kan få for habiliterings- og rehabiliteringstilbudet, og for de framtidige kostnadene som kan oppstå dersom tidlig innsats reduseres.

RMNF - 052/26 Vedtak:
Tatt til orientering

Uttalelse: Rådet uttrykker bekymring for konsekvensene de stramme budsjettrammene kan få for habiliterings- og rehabiliteringstilbudet, og for de framtidige kostnadene som kan oppstå dersom tidlig innsats reduseres.

Eldreråd 16.11.2026:

Behandling:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt

ER - 051/26 Vedtak:
Saken tas til orientering

Rådgivende utvalg for inkludering 16.11.2026:

Behandling:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig tatt til orientering.

Uttalelse fra rådgivende utvalg for inkludering:

Rådgivende utvalg for inkludering ser med bekymring på at det skal kuttes i skole og barnehage.

RUI - 039/26 Vedtak:
Saken tas til orientering.

Rådgivende utvalg for inkludering har følgende uttalelse:

Rådgivende utvalg for inkludering ser med bekymring på at det skal kuttes i skole og barnehage.

Ungdomsråd 16.11.2026:

Behandling:

Enstemmig uttalelse.

UR - 056/26 Vedtak:
Saken tas til orientering.

Ungdomsrådet har følgende uttalelse:

Ungdomsrådet er enig i kommunedirektørens innstilling om at saken tas til orientering, men samtidig ber VI kommunen være særlig oppmerksom på konsekvensene av innsparingene for barn og unge, og sikre at forebyggende tjenester, skolemiljø og fritidstilbud fortsatt har tilstrekkelige ressurser. Vi mener det er viktig å se på tiltak som allerede fungerer dårlig og at man ikke gjør dem dårligere bare fordi man ser at det må tilføyes kutt i budsjettet for 2027.

Hovedutvalg for helse, sosial og frivillighet 17.11.2026:

Behandling:
Helsesenter for eldre, foreslått av Steinar Gullvåg, Arbeiderpartiet
Hovedutvalget ber administrasjonen vurdere om eksisterende tjenester i tilknytning til Sjølyst, friskliv og mestring bør samles, koordineres og tilbys under en felles paraply i form av et eget helsesenter for eldre lokalisert til både Tjøme og Nøtterøy. Andre kommuner, som Lier i Buskerud mener de har svært god nytte av et slikt lavterskel tilbud i sitt forebyggende helsearbeid.

Kommunedirektørens innstilling for helse enstemmig vedtatt.
Gullvågs tilleggsforslag enstemmig vedtatt.

HSF - 034/26 Vedtak:
1. Saken tas til orientering
2. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2027-2030, økonomiplan 2027-2030 og årsbudsjett 2027 for hovedutvalgets virksomhetsområde vedtas.

Hovedutvalget ber administrasjonen vurdere om eksisterende tjenester i tilknytning til Sjølyst, friskliv og mestring bør samles, koordineres og tilbys under en felles paraply i form av et eget helsesenter for eldre lokalisert til både Tjøme og Nøtterøy. Andre kommuner, som Lier i Buskerud mener de har svært god nytte av et slikt lavterskel tilbud i sitt forebyggende helsearbeid.

Hovedutvalg for plan, teknikk og miljø 18.11.2026:

Behandling:
Innføring av parkeringsavift, foreslått av Joachim Bræk Poppe-Holmdahl, Venstre
Det innføres ikke parkeringsavgift på Fjærholmen eller Lilleskagen.
Det innføres parkeringsavgift ved kommunens administrasjonsbygg på Gipø, Borgheim og ved kommunehuset på Tjøme. Det skal være en times gratis parkering for besøkende ved servicetorget.

Kommunalsjef for organisasjon, styring og utvikling Laila Rognaldsen orienterte i saken.

Votering
J.B. Poppe-Holmdahl (V) trakk forslaget sitt.
Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

PTM - 178/26 Vedtak:
1. Saken tas til orientering
2. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2027-2030, økonomiplan 2027-2030 og årsbudsjett 2027 for hovedutvalgets virksomhetsområde vedtas.

Hovedutvalg for oppvekst, kultur og levekår 18.11.2026:

Behandling:

Kommunedirektørens innstilling for hovedutvalget pkt. 1 enstemmig vedtatt.
Kommunedirektørens innstilling for hovedutvalget pkt. 2 vedtatt med 6 mot 5 (2Krf, 2AP, 1FRSV) stemmer.

OKL - 046/26 Vedtak:

1. Saken tas til orientering
2. Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2027-2030, økonomiplan 2027-2030 og årsbudsjett 2027 for hovedutvalgets virksomhetsområde vedtas

Partssammensatt utvalg 25.11.2026:

Behandling:

Innledning fra kommunedirektøren:

Det er ytringsfrihet i Færder, og det ytringsklima vi ønsker å skape, handler om at alle medarbeidere kan uttale seg på vegne av seg selv. Samtidig er det kommunedirektørens rolle ivaretar helhet, og være tydelig på sine råd. Av og til vil jeg ønske å kommentere ytringer. Jeg ønsker å knytte noen kommenterer til innspillet fra NSF som omhandler forebyggende tjenester i Færder, og helt konkret en uttalelse om at Færderhuset er et supplement. Det stemmer ikke med min oppfatning, og jeg vil begrunne det.

Først og fremst mener jeg det er viktig å påpeke at veldig mye av det forbyggende arbeidet foregår i barnas hjem med foreldrene som den viktigste ressurs. Så skjer det også mye forebyggende arbeid i barnehager og skoler, og i fritidssektoren.

Færderhuset er opprettet som et svar på oppvekstreformen for å sikre rett tjenester til rett tid, fra både barnevern og helse.

Færderhuset er sånn sett ikke et supplement, men en viktig og selvstendig del av kommunens forebyggende innsats. Færderhuset er lovpålagt, dog ikke i omfang.

Det ble ved opprettelsen av Færderhuset flyttet stillinger fra barnevern, virksomheten forebyggende helsetjenester og tidligere Ressurssenter for mennesker med utviklingsmuligheter (RMU).

I ettertid er det flyttet 1 stilling fra helseforvaltningen og opprettet et rusforebyggende team (1,7 stilling) med tilskuddsmidler. En ressurs knyttet til rusforebygging som lå til barnevern er også flyttet over til Færderhuset (0,6 årsverk) i forbindelse med opprettelse av rusforebyggende team.

Oversikten er som følger:

Barnevern; 3,6 stillinger (det var planlagt 4,6, men effektivisert med 1 stilling)

Forebyggende Helsetjenester; 6 stillinger

(RMU); 1,8 stillinger, redusert med 0,4, altså 1,4

Prosjektstillinger opprettet med statlige tilskuddsmidler; 1,7 stillinger

Underveis overført en stilling fra helseforvaltningen

Fødselstallet har hatt en liten økning de siste årene og det er gledelig, mens elevtallet i grunnskole ha gått ned med 218 de siste fem årene. Det er ikke tidligere justert for et redusert antall elever i de forebyggende tjenestene. Det foreslår jeg å gjøre i år.

_____

Partssammensatt utvalg tar saken til orientering.

PART - 037/26 Vedtak:
Tatt til orientering.

Formannskap 25.11.2026:

Behandling:
Protokolltilførsel fra KrF, MDG, Felleslista og AP, foreslått av Jon Sanness Andersen, Arbeiderpartiet
Opposisjonen i Færder erkjenner kommunens vanskelige økonomiske situasjon. Vi godtar derfor i utgangspunktet kommunedirektørens forslag og legger ikke inn noen endringer i talldelen i formannskapet.

Vi har et ønske om å komme frem til en bred enighet slik vi klarte med 2026 budsjettet og håper posisjonen også er interessert i det.

Noen tanker om ytterligere reduksjoner/inntektsøkninger:

- Reduksjon av en del av en stilling, eller en stilling på Kommunikasjonsavdelingen

Noen tanker om kutt vi ønsker å reversere

- Kuttet på Fritid Færder
- Bevilgningen til Papirhuset
- 75 000 til Svensrødtunet

Vi har alltid vært positive til prosjektet Maier arena, og er åpne for diskusjoner rundt tilskudd.

Vi vil komme tilbake til konkrete tall i kommunestyret. Forhåpentligvis blir det landet et Statsbudsjett som gjør at vi kan reversere noen av kuttene som ligger inne i kommunedirektørens forslag, men vi støtter også logikken om at en del av en eventuell ekstrabevilgning bør settes på fond.

Protokolltilførsel fra Felleslista – budsjett 2027, foreslått av Robert Ibsen Voith, Felleslista Rødt/Sosialistisk Venstreparti
Felleslista erkjenner at handlingsrommet i handlings- og økonomiplanen med budsjett for 2027 er svært begrenset.

Vi er likevel bekymret for de omfattende nedskjæringene innen oppvekst og helse, der viktige forebyggende funksjoner foreslås betydelig redusert. Dette rammer flere av tiltakene på de nederste trinnene i Færdertrappa og kan på sikt føre til økt behov for mer omfattende og kostnadskrevende tjenester.

Vi vil særlig trekke frem støttefunksjoner i grunnskolen, med assistenter som bidrar til å ivareta elever med behov for ekstra oppfølging og tilrettelegging i mindre grupper, miljøveiledere i ungdomsskolen som bidrar til å forebygge utenforskap, skolefravær og rusproblematikk, samt jordmor- og helsesykepleiertjenester som ivaretar gravide, nyfødte og småbarnsfamilier.

Dette er noen av de funksjonsområdene Felleslista ønsker å prioritere og styrke.

Felleslista vil frem mot kommunestyrets budsjettbehandling arbeide for alternative prioriteringer som i større grad ivaretar kommunens forebyggende arbeid og tidlige innsats.

Eiendomsskatt, foreslått av Cathrine Palm Spange, Miljøpartiet De Grønne
MDG vil legge inn en planlegging av eiendomsskatt med høyest mulig grunnfradrag i årene 2028 til 2031 for å sikre kommunens økonomi i henhold til Færder 2030.
Dette vil måtte utredes i 2027

Høyres primærforslag, foreslått av Gunstein Sundene, Høyre

Driftstiltak	Økt utgift (+) Red. utgift eller inntekt (-	Kommentar
Ikke innføre P-avgift på Lilleskagen & Fjærholmen	600	
Ikke redusere sesongarbeidere utedrift	636	
Redusere kutt i skolen	6 629	Saldering for å oppnå Sum=0. Viktig for H å redusere flate kutt ut mot barn og unge og samtidig følge målsettingen i Færder 2030.
Fjerne reduksjonen på 0,2 stilling Fritid Færder	160	Anslått til 20 % av 800
Pilot oppvekstsenter Brattås og Lindhøy fra 1.8.	-300	Årseffekt for Brattås alene er beregnet til -300 - -700 avhengig av valgt modell i piloten
Sammenslåing av Torød og Oserød skole (fra 1.8.)	-2 000	Årsvirkning 4,8 MNOK
Avslutte proaktiv avdekking av stengsler i strandsonen	-546	
Avvikle egen stilling klimarådgiving	-1 029	
Nav – økt innsats for overgang til arbeid, arbeidsavklaringspenger (AAP) eller statlige ytelser	-1 000	1 MNOK i ny stilling -2 MNOK i reduserte kommunale ytelser
Reduksjon i overføring til kirkelig fellesråd	-1 000	
Reduksjon fra 39 til 33 repr, i kommunestyret og fra 11 til 9 i fs. + hovedutv.	-530	
Fjerne ekstra utgift til bopliktoppfølging på Nøtterøy	-1 000	
Videreføre støtten til Papirhuset	100	
Rus & psykiatri: Videreføre tiltaksutgifter og tilskudd til Evangeliesenterets oppsøkende tjeneste	280	
Ytterligere reduksjon i flyktningetjenesten	-1 000	Antall nye flyktninger er sterkt redusert
Sum	**0**	
Investeringstiltak		
Utsatt investering massehåndtering Lofterød	-400	Den totale investeringen er på 24,1 MNOK, dvs. bare en liten del i 2027
Maier Arena	2 500	Gir ubetydelige konsekvenser for drift i 2027 (utbetaling sent på året)

Forslag fra Frp, foreslått av Anders Mathisen, Fremskrittspartiet

Forslag fra FrP:

Tiltak - Økning	Beløp
Ikke parkeringsavgift Fjærholmen og lilleskagen	600000
Drifttilskudd Stifelsen Svendsrødtunet	75000
Sesongarbeidere utedrift	638000
Sum økning	**1313000**

Tiltak - Reduksjoner	Beløp
Avslutte prosjekt Ferdselshindringer	-527000
Klimarådgiver	-1029000
Reduksjon kommunedirektør og fellestjenester	-1100000
Reduksjon samfunnsutvikling	-1100000
Bopliktoppfølging	-1000000
Reduksjon kirkelig fellesråd	-1000000
Sum reduksjoner	**-5756000**

Investering	Beløp	Inndekning (Disp. Fond)
Maier Arena	2500000	-2500000

Forslag fra Venstre, foreslått av Runar Bekkhus, Venstre

Arbeidsdokument
Forslag til endringer i kommunedirektørens budsjettforslag for 2027

Jf. https://pub.framsikt.net/2027/f%C3%A6rder/bm-2027-kommuneplanens_handlingsdel_2027-2030_test#/home
Pdf-versjon: https://faerder.kommune.no/_f/p1/i4c2b1b8d-af14-4dc4-85d1-d2fe05b10bf2/kommuneplanens-handlingsdel-og-okonomiplan-202

Venstres forslag til formannskap

Driftstiltak	Økt utgift (+) Red. utgift eller inntekt (-)	Kommentar
Ikke innføre P-avgift på Lilleskagen & Fjærholmen	600	
Innføre P-avgift ved alle kommunale formålsbygg	-2 500	Avgiftsbelagt fra 08:00 til 16:00 på virkedager Ca. beløp
Ikke redusere sesongarbeidere utedrift	636	
Redusere kutt i skolen	5 250	
Sammenslåing av Torød og Oserød skole (fra 1.8.)	-2 000	Årsvirkning 4,8 MNOK
Pilot oppvekstsenter Brattås og Lindhøy fra 1.8.	-300	Årseffekt for Brattås
Fjerne reduksjonen på 0,2 stilling Fritid Færder	200	
Nav – økt innsats for overgang til statlige ytelser	-1 000	1 MNOK til ny stilling
Reduksjon i overføring til kirkelig fellesråd	-500	
Avvikle boplikten	-1 000	
Videreføre støtten til Papirhuset	100	
Rus & psykiatri: Videreføre tiltaksutgifter og tilskudd til Evangeliesenteret	280	
Sum	-234	
Investeringstiltak		
Utsatt investering massehåndtering Lofterød	-400	

Posisjon fellesforslag, foreslått av Gunstein Sundene, Høyre

Arbeidsdokument
Forslag til endringer i kommunedirektørens budsjettforslag for 2027

Jf. https://pub.framsikt.net/2027/f%C3%A6rder/bm-2027-kommuneplanens_handlingsdel_2027-2030_test#/home
Pdf-versjon: https://faerder.kommune.no/_f/p1/i4c2b1b8d-af14-4dc4-85d1-d2fe05b10bf2/kommuneplanens-handlingsdel-og-okonomiplan-2027-2030.pdf
Grønn markering er det avklart enighet om. Gul markering trenger ytterligere avklaring i noen av partiene
Flere endringsforslag vil bli fremmet i løpet av morgendagen (25.11.)

Posisjonen i formannskapet – fellesforslag

Driftstiltak	Økt utgift (+) Red. utgift eller inntekt (-)	Kommentar
Ikke innføre P-avgift på Lilleskagen & Fjærholmen	600	
Ikke redusere sesongarbeidere utedrift	636	
Avslutte proaktiv jakt på stengsler i strandsonen	-546	
Nav – økt innsats for overgang til statlige ytelser	-1000	1 MNOK i ny stilling -2 MNOK i reduserte kommunale ytelser
Reduksjon i overføring til kirkelig fellesråd	-1000	
Videreføre støtten til Papirhuset	100	
Rus & psykiatri: Videreføre tiltaksutgifter og tilskudd til Evangeliesenteret	280	
Sum	-930	**Sum <= 0 er et overordnet standpunkt**
Investeringstiltak		
Utsatt investering massehåndtering Lofterød	-400	
Maier arena	2500	Utbetaling vil komme etter 2027?

Kommunedirektørens innstilling punkt 1-14 enstemmig vedtatt.

Primærforslag fra Høyre justert (minus posten for justering av reduksjon i kommunestyremedlemmer, og tilsvarende beløp i skolen reduseres). Forslaget falt med 10 med 3 stemmer (H).

Forslag fra Frp falt med 10 mot 1 (Frp)

Forslag fra V falt 10 med 1 (V)

Forslag fra Mdg falt med 10 mot 2 stemme (V,FRSV)

Subsidiært fellesforslag fra posisjonen legges som protokolltilførsel.

Protokolltilførsel fra KrF, MDG, Felleslista og AP følger.

Protokolltilførsel fra FRSV følger.

Budsjettet i sin helhet enstemmig vedtatt.

FS - 162/26 Vedtak:
Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2027-2030, økonomiplan 2027-2030 og årsbudsjett 2027 for Færder kommune vedtas.

1. Netto driftsrammer fastsettes i henhold til økonomisk bevilgningsoversikt §5-4 del 1 og §5-4 del 2 for områdene
   a. Felles finans
   b. Kommunedirektør og stab
   c. Oppvekst
   d. Helse og sosial
   e. Samfunnsutvikling
   f. Organisasjon, styring og utvikling
   g. Kirkelig fellesråd
2. Forslag til investeringsrammer 2027-2030 iht. oversikt investeringsrammer 2027-2030 i kapittel for investeringer, vedtas for områdene
   a. Felles finans
   b. Kommunedirektør og stab
   c. Oppvekst
   d. Helse og sosial
   e. Samfunnsutvikling
   f. Organisasjon, styring og utvikling
   g. Kirkelig fellesråd
   h. Gebyrområder
3. Samlede investeringsrammer gjengitt i økonomisk oversikt investering §5-5 del 1 og §5-5 del 2 som inkluderer salg av eiendom og rammer for videreutlån vedtas.
4. Det tas i 2027 opp lån til finansiering av investeringer med kr 246 918 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i investeringsrammeoversikt 2027-2030. Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.
5. Låneopptak på 30 mill. kr i Husbanken til videreutlån/startlån i 2027, vedtas. Låneopptaket gjøres med 35 års nedbetalingstid til Husbanken og en avdragsfri periode på ett år.
6. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele avsatte midler til årets lønnsoppgjør til det enkelte virksomhetsområde/virksomhet når effekten av lønnsforhandlingene for 2027 er kjent. Foreslått lønnsoppgjørspott til fordeling for 2027 utgjør 65 mill. kr.
7. Budsjettrammen til Kontrollutvalget for kontrollarbeid fastsettes til kr 1 882 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester i 2027.
8. Kommunedirektøren gis fullmakt til å selge følgende eiendommer i 2027 i tråd med vedtaket i sak 113/25 til kommunestyret:

a. *Kirkeveien 401*
b. *Grevik hytteområde - 2 tomter*
c. *Østveien 303*
d. *Dueveien 24*
e. *6 leiligheter i Mathilde Henriksens vei selges når tjenesten har flyttet inn i nye lokaler.*

9. Skatt på inntekt og formue, skattøret, fastsettes etter høyeste sats.
10. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for 2027 vedtas i tråd med gebyrliste for 2027.
11. Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kommunens gebyroversikt fastsettes av kommunedirektøren med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning eller markedspris.
12. Gebyrregulativ 2027 for byggesak og reguleringsplan, oppmåling og eierseksjonering for Færder kommune vedtas.
13. Nye satser for gebyrer, avgifter og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 01.01.27 dersom ikke annet er fastsatt.
14. Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas etter innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF i sak 32/26 og de satser som er gitt i saksutredningen.

Protokolltilførsel fra posisjonspartiene:

Arbeidsdokument
Forslag til endringer i kommunedirektørens budsjettforslag for 2027

Jf. https://pub.framsikt.net/2027/f%C3%A6rder/bm-2027-kommuneplanens_handlingsdel_2027-2030_test#/home
Pdf-versjon: https://faerder.kommune.no/_f/p1/i4c2b1b8d-af14-4dc4-85d1-d2fe05b10bf2/kommuneplanens-handlingsdel-og-okonomiplan-2027-2030.pdf
Grønn markering er det avklart enighet om. Gul markering trenger ytterligere avklaring i noen av partiene
Flere endringsforslag vil bli fremmet i løpet av morgendagen (25.11.)

Posisjonen i formannskapet – fellesforslag

Driftstiltak	Økt utgift (+) Red. utgift eller inntekt (-)	Kommentar
Ikke innføre P-avgift på Lilleskagen & Fjærholmen	600	
Ikke redusere sesongarbeidere utedrift	636	
Avslutte proaktiv jakt på stengsler i strandsonen	-546	
Nav – økt innsats for overgang til statlige ytelser	-1000	1 MNOK i ny stilling -2 MNOK i reduserte kommunale ytelser
Redusksjon i overføring til kirkelig fellesråd	-1000	
Videreføre støtten til Papirhuset	100	
Rus & psykiatri: Videreføre tiltaksutgifter og tilskudd til Evangeliesenteret	280	
Sum	-930	**Sum <= 0 er et overordnet standpunkt**
Investeringstiltak		
Utsatt investering massehåndtering Lofterød	-400	
Maier arena	2500	Utbetaling vil komme etter 2027?

Protokolltilførsel fra opposisjonspartiene:

Opposisjonen i Færder erkjenner kommunens vanskelige økonomiske situasjon. Vi godtar derfor i utgangspunktet kommunedirektørens forslag og legger ikke inn noen endringer i talldelen i formannskapet.

Vi har et ønske om å komme frem til en bred enighet slik vi klarte med 2026 budsjettet og håper posisjonen også er interessert i det.

Noen tanker om ytterligere reduksjoner/inntektsøkninger:

- Reduksjon av en del av en stilling, eller en stilling på Kommunikasjonsavdelingen

Noen tanker om kutt vi ønsker å reversere

- Kuttet på Fritid Færder

- Bevilgningen til Papirhuset
- 75 000 til Svensrødtunet

Vi har alltid vært positive til prosjektet Maier arena, og er åpne for diskusjoner rundt tilskudd.

Protokolltilførsel fra FRSV:

Vi vil komme tilbake til konkrete tall i kommunestyret. Forhåpentligvis blir det landet et Statsbudsjett som gjør at vi kan reversere noen av kuttene som ligger inne i kommunedirektørens forslag, men vi støtter også logikken om at en del av en eventuell ekstrabevilgning bør settes på fond.

Felleslista erkjenner at handlingsrommet i handlings- og økonomiplanen med budsjett for 2027 er svært begrenset.

Vi er likevel bekymret for de omfattende nedskjæringene innen oppvekst og helse, der viktige forebyggende funksjoner foreslås betydelig redusert. Dette rammer flere av tiltakene på de nederste trinnene i Færdertrappa og kan på sikt føre til økt behov for mer omfattende og kostnadskrevende tjenester.

Vi vil særlig trekke frem støttefunksjoner i grunnskolen, med assistenter som bidrar til å ivareta elever med behov for ekstra oppfølging og tilrettelegging i mindre grupper, miljøveiledere i ungdomsskolen som bidrar til å forebygge utenforskap, skolefravær og rusproblematikk, samt jordmor- og helsesykepleiertjenester som ivaretar gravide, nyfødte og småbarnsfamilier.

Dette er noen av de funksjonsområdene Felleslista ønsker å prioritere og styrke.

Felleslista vil frem mot kommunestyrets budsjettbehandling arbeide for alternative prioriteringer som i større grad ivaretar kommunens forebyggende arbeid og tidlige innsats.

Vedlegg:
Saksutskrift - Budsjett for kontrollarbeidet 2027 - Færder
Gebyrregulativ RBO 2027
Økonomiplan 2027-2030 Færder kf
Gravferdsavgifter i Færder kommune 2027
Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2027-2030

Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2027-2030, budsjett 2027

Innledning
Kommunedirektøren legger fram forslag til kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2027-2030, og årsbudsjettet for 2027. Rådene behandler saken den 16. november og hovedutvalgene den 17. og 18. november. Formannskapet skal i møte den 25. november behandle kommunedirektørens forslag til handlingsdel, økonomiplan og budsjett, samt innspill fra råd og hovedutvalg. Formannskapet gir sin innstilling til kommunestyret som vedtar kommuneplanens handlingsdel, økonomiplan og budsjett. Formannskapets innstilling legges ut til alminnelig ettersyn senest 14. dager før kommunestyrets behandling den 9. desember.

Faktagrunnlag
Økonomiplan og årsbudsjett omtales i kommunelovens kapittel 14. Kommuneplanens handlingsdel omtales i plan- og bygningslovens kapittel 11.

Kommunelovens §14-3 fastslår at kommunestyret vedtar økonomiplan og årsbudsjett etter innstilling fra formannskapet. Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før behandling i kommunestyret. Bestemmelsen i kommuneloven om at formannskapet skal innstille til vedtak om økonomiplan vil gjelde også når økonomiplanen er samordnet med kommuneplanens handlingsdel. For å oppnå en best mulig samordning av prosess og innhold, legger departementet til grunn at det er formannskapet som innstiller til det samlede planvedtaket når kommuneplanens handlingsdel omfatter økonomiplanen.

Kommunelovens §14-4 setter krav til økonomiplanens innhold. Planen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Kommunelovens §14-5 fastslår at kommunestyrets bevilgninger i årsbudsjettet er bindende for underordnede organer. Skjer det endringer i løpet av budsjettåret som kan få betydning for de inntekter og utgifter som årsbudsjettet bygger på, skal kommunedirektøren underrette kommunestyret som må foreta de nødvendige endringene.

Kommunedirektøren vil orientere om kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2027-2030 og årsbudsjettet for 2027 den 4. november, og saken blir lagt ut på Færder kommunes hjemmeside samme dag. Dokumentet oversendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, Vestfold og Telemark fylkeskommune, Færder kirkelige fellesråd, Vestfold og Telemark revisjon og Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat. Kommunedirektørens forslag er fremlagt med tilstrekkelig tid før det skal vedtas av kommunestyret den 9. desember. Kommunedirektørens presentasjon av budsjettforslaget er tilgjengeliggjort på kommunens hjemmesider.

Vurderinger
Kommunedirektørens forslag til budsjett, handlingsdel og økonomiplan omtaler Færder kommune som ruster seg for en ny virkelighet og iverksetter tiltak for utvikling, omstilling og endring. Det

arbeides for gode, likeverdige og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne innenfor de økonomiske rammene som er til disposisjon. Kommunen må i tiden fremover forholde seg til et vedvarende lavere inntektsnivå. Satsing på innovasjon, digitalisering og samskaping for å møte fremtidens utfordringer er sentralt for å nå målsettingene fastsatt i kommuneplanens samfunnsdel. Samtidig må kommunens tjenestetilbud også tilpasses den demografiske utvikling man står ovenfor hvor vi blir færre yngre og flere eldre innbyggere.

Kommunedirektøren iverksatte i 2024 et omstillingsarbeid for å kartlegge og gjennomføre en rekke ulike tiltak for å nå dette målet. Arbeidet har fått tittelen "Færder 2030" og er beskrevet i forslaget til kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2027-2030 og årsbudsjettet for 2027. Planen skal sikre vedtatte handlingsregler og bidra til en bærekraftig kommuneøkonomi. Planen innebærer flere effektiviseringstiltak og forslag til strukturendringer som kommunedirektøren mener er nødvendig for å sikre en kommunens evne til å levere forsvarlige og gode tjenester for fremtiden. Planen og tiltakene er revidert flere ganger også i forslag til budsjett 2027. Risikoen ved å ikke gjennomføre de foreslåtte tiltakene vil være at kommunens økonomiske handlingsrom reduseres og kommunens grunnlag for å yte forsvarlige og gode tjenester svekkes. Færder kommune må tenke langsiktig og strategisk, spesielt når det gjelder boligbygging og næringsutvikling.

Kommunedirektørens forslag til årsbudsjett for 2027 innebærer et resultat i balanse. Videre viser økonomiplanperioden et overskudd på driften fra 2028 og vedtatt opptrappingsplan for omstilling for å nå målet om 1,75% korrigert netto driftsresultat innen 2030.

For å skape et resultat i balanse for 2027 har kommunedirektøren foreslått tiltak innenfor samtlige av kommunes kommunalområder for å redusere kostnadene. Disse tiltakene er nærmere beskrevet i vedlagte forslag til handlingsplan, økonomiplan og årsbudsjett.

Kommuneplanens samfunnsdel

I 2026 ble det vedtatt ny kommuneplanens samfunnsdel for 2026 - 2038. Gjennom medvirkningsprosesser jobber kommunen med å utforme strategier og målsettinger for både tjenesteutvikling og samfunnsutvikling. Samfunnsdelen skal legge grunnlag for vekst og utvikling de neste 12 årene, hvor Færder kommune skal bli en enda mer attraktiv bosteds-, besøks- og bedriftskommune, blant annet gjennom unik natur, en vakker nasjonalpark og samtidig nærhet til et pulserende byliv i Tønsberg.

Det er innarbeidet forslag til styringsindikatorer for Færder kommune i budsjettforslaget. Styringsindikatorene er målbare indikatorer som skal måle resultateffekten av gjennomførte tiltak for å nå mål fra kommuneplanens samfunnsdel. Evaluering av måloppnåelse foreslås gjennom disse.

Kommunale skattører

Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Fordelingen bestemmes ved at det fastsettes maksimalsatser på skattøren for kommuner og fylkeskommuner. Den kommunale skattøren for 2027 for personlige skattytere økes med 2,05 prosentpoeng fra 11,35 % til 13,4 %. Den kommunale formuesskattesatsen settes til 0,35% for 2027, uendret fra 2026. Kommunedirektørens budsjettforslag for Færder kommune legger opp til at skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter denne satsen.

Lønns- og prisstigning

I statsbudsjett for 2027 forventes en kommunal deflator på 3,8 %, hvorav lønnsvekst inkl. pensjon utgjør 4,5 % og prisveksten 2,9 %. Kommunedirektørens budsjettforslag bygger på disse forutsetningene.

Finans

Færder kommune utarbeider budsjettrente for økonomiplanperioden basert på prognoser for renteutvikling. Færder kommune legger til grunn markedsrentene, som da er markedets forventning

til utviklingen i NIBOR 3M med en sikkerhetsmargin. I 2027 beregnes budsjettrenten til å være 4, 94 %.

Investeringer og lån

I kommunedirektørens budsjettforslag 2027 er det foreslått bruk av lån tilsvarende 247 mill. kr. Sum investeringsutgifter i kommunedirektørens budsjettforslag utgjør 311 mill. kr. i 2027.

Lån til videreutlån
Det foreslås å ta opp 30 mill. kr i startlån fra Husbanken i 2027, med 35 års avdragstid og ett års avdragsfrihet, forutsatt godkjenning fra Husbanken. Midlene videreutlånes i samsvar med Husbankens regelverk og kommunens retningslinjer. Færder kommune benytter et rentepåslag på 0,25 prosentpoeng til dekning av administrasjonskostnader.

Balansering av driften i perioden

Virksomhetsområdenes driftsrammer foreslås justert som vist i tabell under, jf. bevilgningsoversikt drift etter §5-4, 2 ledd. I tillegg kommer lønnsjusteringer iht resultat av lønnsforhandlinger 2027.

Bevilgningsoversikt drift virksomhetsområdene *Beløp i 1000*	**Rev. budsjett 2026**	**Budsjett 2027**
Kommunedirektør og stab	29 436	28 115
Oppvekst	806 274	810 748
Helse og sosial	1 166 952	1 177 967
Samfunnsutvikling	211 346	207 240
Organisasjon, styring og utvikling	73 373	78 403

Alternative løsninger

Kommunedirektøren har utarbeidet et alternativ til budsjettjusteringer for 2027 som ligger som vedlegg til budsjettet.

Omprioritering og endring av forslag til tiltak for å skape økonomisk balanse i driften for 2027 kan gjøres i behandlingen av forslaget til kommuneplanens handlingsdel, økonomiplan og budsjett.

Kommunedirektøren mener at det ikke bør være et alternativ å redusere på omfang av omstilling, da dette vil bidra til ytterligere behov for omstilling i årene som kommer. For å skape et best mulig grunnlag og handlingsrom for gode tjenester til våre innbyggere er det nødvendig å legge til rette for en bærekraftig økonomisk drift på både kort og lang sikt.

Gebyrer for vann, avløp og renovasjon

Normalgebyret for en standardbolig foreslås økt med 13,2 % fra 2026 til 2027. Dette skyldes økning i rentekostnader, økte kostnader for kjøp av varer og tjenester samt reduksjon i bruk av fond.

Gebyrregulativ for byggesak, plansak, oppmåling og eierseksjonering

Færder kommunes forslag til gebyrregulativ for 2027 inneholder ingen strukturelle endringer. Gebyrene er justert i forhold til utviklingen i selvkost på de ulike områdene. Økningen er 1% for byggesak, 2 % for plansak, 1 % for oppmåling og 3 % for eierseksjonering.

Gravferdsavgifter
Gravferdsloven § 21 sier at avgifter for bruk av gravkapell, kremasjon og feste av grav fastsettes av kommunen etter forslag fra fellesrådet. Fellesrådet har i KF-sak 32/26 fremmet følgende forslag om gravferdsavgifter 2027:

1. Feste av grav fastsettes:

- Enkelt kistegrav: 435 kr/år
- Dobbelt kistegrav: 870 kr/år
- Urnegrav: 436 kr/år

2. Utleie av kapell for personer med bosted i Færder kommune kr 0.

3. Utleie av kapell for personer med bosted utenfor Færder kommune kr 2 330.

4. Kremasjonsavgift fastsettes til kr 5 100.

5. Navnet minnelund engangsbeløp fastsettes til kr 8 000.

Konklusjon
Færder kommune har stått i en krevende periode med negativt netto driftsresultat i perioden 2023-2025. Det er gjennomført en rekke omstillingstiltak for å sikre en mer bærekraftig økonomi, og kommunedirektøren legger opp til ytterligere tiltak i kommende periode.

Budsjettforslaget for 2027 budsjetteres i balanse med et netto driftsresultat på 0,1 mill. kr. Videre viser økonomiplanperioden et overskudd på driften fra 2028 og vedtatt opptrappingsplan for omstilling for å nå målet om 1,75% korrigert netto driftsresultat innen 2030.

De fremlagte drifts- og investeringsrammene for økonomiplan 2027-2030, kommuneplanens handlingsdel og årsbudsjett 2027 foreslås vedtatt.